

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод
за период 01.01 - 31.12.2019. године**

Број: РВ053-20

Бања Лука, 30.03.2020. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)	9
	1. Увод.....	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	9
	4. Набавке.....	13
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	13
	6. Финансијски извјештаји.....	14
	6.1. Биланс успјеха	14
	6.1.1. Приходи.....	14
	6.1.2. Расходи	15
	6.1.3. Финансијски резултат.....	18
	6.2. Биланс стања.....	18
	6.2.1. Актива	18
	6.2.2. Пасива.....	21
	6.2.3. Ванбилансна евиденција	24
	6.3. Биланс токова готовине	24
	6.4. Временска неограниченост пословања	25
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	25
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје	25

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају, Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду, Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине и Извјештај о промјенама на капиталу са стањем на дан 31. децембар 2019. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 - 2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Попис имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године није организован и извршен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер у већем дијелу, није извршено усклађивање стварног стања са књиговодственим вриједностима имовине и обавеза и нису проведене одговарајуће процедуре пописа имовине и обавеза.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја:

Расходи награда и припадајуће обавезе у износу од 5.338 КМ нису исказани, јер накнаде на име јубиларних награда нису обрачунате, што није у складу са чланом 19. Посебног колективног уговора за запослене у области здравства и чланом 33 и 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови пореза и доприноса и припадајуће обавезе у износу од 8.770 КМ нису исказани, јер нису обрачунати порези и доприносе на накнаде за одвојени живот, што није у складу са чланом 3. Закона о порезу на доходак, чланом 10. Закона о доприносима и чланом 33 и 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови камата и припадајуће обавезе у износу од 4.292 КМ нису исказани, јер нису евидентиране дорачунате камате због неблаговременог плаћања јавних прихода,

што није у складу са чланом 34 и 44. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Због горе наведених износа мање је исказан губитак текуће године.

Залихе материјала су због погрешног евидентирања мање исказане за 17.606 KM, а више трошкови материјала, што није у складу са чланом 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Због наведеног више је исказан губитак текуће године.

Као што је наведено под тачком 6.3. извјештаја:

Биланс токова готовине не приказује стварне приливе и одливе готовине по намјенама, што није у складу са захтјевима MPC 7 - Извјештај о токовима готовине и одредбама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.6. извјештаја:

Напомене уз финансијске извјештаје Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод не садрже све потребне информације према захтјевима MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја и осталих Међународних рачуноводствених стандарда, као и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Временска неограниченост пословања

Јавна здравствена установа „Дом здравља“ Брод је објелоданила у Напоменама уз финансијске извјештаје, да ће наставити своје пословање у складу са начелом сталности пословања и поред неповољних показатеља ликвидности, јер је њено пословање од јавног и општег интереса за локалну заједницу, па исто представља реалну претпоставку сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2019. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износивању и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 30.03.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с. р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Негативно мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод за 2019. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу Основ за негативно мишљење, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод за 2019. годину нису, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за негативно мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Није донесен Правилник о рачуноводственим политикама и није успостављена помоћна књига за потраживања и залихе, што није у складу са чланом 7. став (3) тачка 3) и чланом 11. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

Јавна здравствена установа „Дом здравља“ Брод дио набавки роба и услуга није провела у складу са одредбама Закона о јавним набавкама и Правилника о поступку директног споразума, јер за набавке роба и услуга у најмањем износу од 13.352 КМ нису проведени одговарајући поступци.

Као што је наведено под тачком 5. извјештаја:

Управни одбор није донио Програм рада за 2019. годину и није прибавио сагласност Скупштине општине Брод на Финансијски план за 2019. годину, што није у складу са чланом 17 и 19. Закона о систему јавних служби и чланом 18 и 32. Статута Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод.

Као што је наведено под тачком 6.2. извјештаја:

Биланс стања на дан 31.12.2019. године није сачињен у складу са чланом 6. став (3) и (4) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге и друга правна лица и предузетнике, јер су у поменути образац погрешно унесени подаци из главне књиге за потраживања од купаца.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја:

Обрачун минулог рада за сваку навршену годину стажа вршен је на плату која се састоји од основне плате и свих увећања плате, што није у складу са чланом 6. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске.

Обрачун накнада за дежурства је вршен на основу Одлуке о начину организовања дежурстава у Служби хитне медицинске помоћи, накнадама за дежурства и накнадама за рад у секторским амбулантама и Амбуланти Рафинерије нафте Брод од 23.08.2016. године, што није у складу са одредбама Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске.

Право на отпремнину је признато по основу споразумног раскида уговора о раду, што није у складу са чланом 194. Закона о раду.

Обрачун накнада трошкова превоза за употребу аутомобила у личној својини за службена путовања, вршен је на основу Одлуке о накнади за кориштење приватног возила у службене сврхе, која није у складу са чланом 12. став (2) Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.2. извјештаја:

Полог готовине у благајну, од извршених услуга корисницима здравствене заштите (партиципација и други видови услуга), није вршен најкасније наредног радног дана или у року од пет радних дана, што није у складу са чланом 8. став (1) и (2) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.

Као што је наведено под тачком 6.2.2.1. извјештаја:

Јавна здравствена установа „Дом здравља“ Брод није извршила усклађивање пословних евиденција основног капитала са уписаним капиталом у регистру Привредног суда, како је дефинисано чланом 46. Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод.

Бања Лука, 30.03.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с. р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) евидентирање расхода, обавеза и залиха врши у складу са одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 3) закључи уговор са Општином Брод о имовини која је дата на управљање и коришћење, предузму активности у вези исте и признавање имовине врши у складу са захтјевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема;
- 4) исправка материјално значајне грешке у финансијским извјештајима, врши у складу са захтјевима МРС 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке;
- 5) Биланс новчаних токова сачињава у складу са захтјевима МРС 7 - Извјештај о токовима готовине и одредбама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 6) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације у складу са захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се директору Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод да обезбиједи да се:

- 7) донесу или ускладе интерна акта сходно дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и у складу са другом важећом законском и подзаконском регулативом и да се иста примјењују;
- 8) набавке проводе у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама и чланом 7. Правилника о директном споразуму;
- 9) полож наплаћених средстава по основу извршених услуга (партиципације и сл.) и благајничко пословање врши у складу са чланом 8 и 11. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем;
- 10) обрачун минулог рада, плата и накнада врши у складу са одредбама: Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске; Посебног колективног уговора за запослене у области здравства; Закона о раду и Правилника о раду Дом здравља;
- 11) усагласи вриједност капитала у пословним евиденцијама са исказаним вриједностима у оснивачком акту и судском регистру.

Препоручује се Управном одбору Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод да обезбиједи да се:

- 12) доноси Програм рада и прибавља сагласност Скупштине општине Брод на финансијски план, како је дефинисано чланом 17 и 19. Закона о систему јавних служби и заједно са оснивачем и надлежним институцијама предузму активности у вези планирања средстава на име измирења заосталих обавеза из претходних периода.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о систему јавних служби,
- Закон о здравственој заштити,
- Закон о раду,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору и Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле,
- Закон о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској,
- Посебни колективни уговор за запослене у области здравства у Републици Српској,
- Правилник о основима стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања,
- Правилник о принципима, условима и критеријумима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2019. години,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о раду,
- Статут Јавне здравствене установе „Дом здравља“ Брод,
- Одлука о начину организовања дежурстава у Служби хитне медицинске помоћи, накнадама за дежурства и накнадама за рад у секторским амбулантама и Амбуланти Рафинерије нафте Брод,
- Одлука о накнади за кориштење приватног возила у службене сврхе,
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем,
- Уредба о канцеларијском пословању,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна здравствена установа „Дом здравља“ Брод (у даљем тексту: Дом здравља) основана је Одлуком Скупштине општине Брод од 22.03.1993. године. Својство правног лица Дом здравља је стекао уписом у судски регистар код Основног суда у Добоју.

Дјелатност и функционисање Дома здравља су дефинисани одредбама Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“, број 106/09 и 44/15) и Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број: 68/07, 109/12 и 44/16). Чланом 55. Закона о здравственој заштити и чланом 14. Статута, Дом здравља је категоризован као референтна здравствена установа која проводи примарну здравствену заштиту по моделу породичне медицине.

Дом здравља обезбјеђује и организује: породичну медицину, имунизацију и хигијенско - епидемиолошку дјелатност, послове лабораторије (биохемијске, хематолошке и стоматолошке) и послове радиолошке дијагностике, снабдијевање лијековима и медицинским средствима, хитну медицинску помоћ и хитни санитетски превоз, превентивну, дјечију и општу стоматологију, физикалну рехабилитацију у заједници, заштиту менталног здравља, амбуланте за специјалистичке консултације из педијатрије и гинекологије, посјете консултаната - специјалиста, а може организовати и наставу по овлашћењу универзитета, те обављати научно-истраживачку дјелатност за област за коју је регистрована, у складу са законом.

Према Закону о систему јавних служби органи управљања и руковођења у Дому здравља су управни одбор и директор.

Надзор над законитошћу рада Дома здравља врши Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске.

Средства за финансирање Дома здравља у 2019. години обезбијеђена су путем: Фонда здравственог осигурања Републике Српске (у даљем тексту: Фонд), буџета оснивача, односно Општине Брод, корисника здравствене заштите, донација и других извора.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Дома здравља за период 01.01 - 31.12.2019. године, није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Дома здравља.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Доношењем интерних аката: Статута; Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилника о раду, Правилника о интерним контролама и интерним контролним поступцима и других аката створене су претпоставке за успостављање система интерних контрола.

Прибављена је сагласност оснивача на Статут Дом здравља од 16.05.2011. године, а на измјене и допуне статута иста није прибављена, што није у складу са чланом 19. Закона о систему јавних служби, такође на Статут и његове измјене и допуне није прибављено мишљење Министарства здравља и социјалне заштите Републике

Српске, како је дефинисано чланом 74. став (2) Закона о здравственој заштити. У члану 12. Статута је дефинисано да у одсутности директора, Дом здравља представља и заступа замјеник директора, што није у складу са чланом 73. став (1) Закона о здравственој заштити и чланом 15. Закона о систему јавних служби. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста од 16.08.2010. године у члану 14 и 15. дефинисано је радно мјесто помоћника директора за медицинска питања (нису дефинисани услови за помоћника), а не радно мјесто замјеника директора, у коме је наведено да помоћник руководи установом у складу са законом, статутом и другим прописима у одсутности директора.

Дом здравља за Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, није: прибавио сагласност начелника Општине Брод, како је дефинисано чланом 19. став (3) Закона о измјенама и допунама Закона о систему јавних служби; усагласио са Статутом у дијелу броја и назива организационих јединица и ускладио са Законом о раду ("Службени гласник Републике Српске", број 1/16 и 66/18) у року од 6 мјесеци (члан 270). Такође, Правилник о раду није усклађен са Законом о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 66/18) и Посебним колективним уговором за запослене у области здравства („Службени гласник Републике Српске“, број: 72/16, 111/16, 19/19 и 68/19), што је дефинисано чланом 39. наведеног закона и чланом 44. наведеног посебног уговора и исти није усклађен са чланом 1. Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 73/10) којим је дефинисано право на накнаду за службено путовање.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Дому здравља, систематизовано је 65 радних мјеста за 95 извршилаца, а на дан 31.12.2019. године запослено је било 68 извршилаца, од чега 65 извршилаца на неодређено вријеме и 3 извршиоца на одређено вријеме.

Уговори о раду на одређено вријеме у току 2019. године и раније, нису закључени у складу са чланом 39. ставови (1) и (2) Закона о раду, јер је дио истих трајао дуже од 24 мјесеца и заснивање радног односа није било засновано извршењем посла дефинисаног законом (замјена привремено одсутног радника). У току 2019. године са 11 запослених лица који су имали дужи временски период уговоре на одређено, закључени су уговори о раду на неодређено, без прибављене сагласности Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске, што није у складу са Закључком Владе Републике Српске од 28.01.2015. године и без проведене конкурсне процедуре, што није у складу са чланом 19. Закона о раду.

На основу одредби Закона о здравственој заштити и Правилника о условима за почетак рада здравствене установе („Службени гласник Републике Српске“, број: 53/17, 97/18 и 99/19) Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске је 05.12.2018. године донијело Рјешење којим је утврђено да су у пословним просторијама Дома здравља испуњени услови у погледу кадрова, простора и опреме за обављање примарне здравствене заштите.

Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима из 2012. године није усклађен са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16), што није у складу са чланом 59. наведеног закона.

На основу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17) Дом здравља је донио Одлуку којом је именовано одговорно лице које је

задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле и план за успостављање финансијског управљања и контрола.

Дом здравља није уредио систем интерних контрола према одредбама наведеног закона и упутства, јер није: донио акт о управљању ризицима којим се уређују организациони циљеви и задаци, процјена ризика и управљање ризицима (члан 8. став 2 наведеног закона); дефинисао кључне пословне процесе и успоставио књигу пословних процеса (тачка 22. под тачке 3, 4 и 5. наведеног упутства); извршио анализу постојећих и на основу тога донио нова правила и процедуре имајући у виду да је у протеклом периоду, дошло до значајних измјена у законској и подзаконској регулативи из различитих области (рачуноводствени прописи, финансијско извјештавање, финансијско управљање и контроле и др.).

У складу са Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 112/17), Централна јединица за хармонизацију је донијела Додатак наведеном правилнику са којим је дефинисала на који начин ће се консолидовати и достављати извјештаји о систему финансијског управљања и контроле. Одредбе наведеног додатка, Дом здравља је испоштовао па је полугодишњи и годишњи извјештај доставио оснивачу, односно Општини Брод.

Дом здравља у једном дијелу није поштовао усвојене рачуноводствене стандарде, рачуноводствена начела и принципе уредног књиговодства и није поштовао интерне рачуноводствене контролне поступке који омогућавају откривање и спречавање погрешних пословних догађаја, како је дефинисано чланом 7. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, јер:

- није донио Правилник о рачуноводственим политикама, детаљан контни план и није успоставио помоћну књигу за потраживања и залихе, како је дефинисано чланом 7. став (3) тачка 3) и чланом 16. став (3) и чланом 11. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- нема дефинисану процедуру о наплати средстава од извршених услуга корисницима здравствене заштите (партиципација и други видови услуга);
- евиденције о присуству радника на раду и одсуствима за 2019. годину, није водио у складу са Законом о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске, у дијелу којим су дефинисана дежурства;
- није доносио Рјешења за службено путовање у иностранство, за дио путних налога нема писаног извјештаја и нису поднесени извјештаји за обрачун накнада у дефинисаним роковима, што није у складу са чланом 14. став (2) и 16. став (1) Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 73/10);
- није донио процедуру о коришћењу службених возила и није утврдио норматив просјечне потрошње горива за службена возила;
- контролу књиговодствених исправа (улазних фактура) није вршио на начин који потврђује да је књиговодствена исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја на који се односи, како је дефинисано чланом 9. став (3) и (4) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- фактуре на име услуга одржавања опреме, немају доказа о пријави квара, немају наруџбенице и радног налога;
- није донесен интерни акт којим би се дефинисали корисници права на трошкове репрезентације, висина износа трошкова репрезентације, као и начин правдања насталих трошкова;
- улазним фактурама није додијељен број протокола и дијелу интерних и улазних докумената додијељен је исти број протокола, што није у складу са одредбама

члана 3., 4., 8 и 9. Уредбе о канцеларијском пословању („Службени гласник Републике Српске”, број 1/04 и 13/07).

Попис имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године у Дому здравља није организован и извршен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 - у даљем тексту: Правилник о попису), јер:

- прије започињања активности пописа имовине и обавеза, пописне листе из помоћних евиденција нису достављене на овјеру одговорном лицу за организацију и правилност пописа и тек након овјере достављене комисији за попис имовине и обавеза, како је дефинисано чланом 17. став (8) наведеног правилника;
- Комисији за попис имовине и обавеза дате су пописне листе из помоћне књиге, које садрже књиговодствене податке о количинама сталних средстава, што није у складу са чланом 17. став (3) Правилника о попису;
- је за замјеника предсједника Централне пописне комисије, именовано лице које води евиденцију о промјенама на имовини и обавезама, што није у складу са чланом 14. Правилника о попису;
- Комисија за попис залиха, резервних дијелова и ситног инвентара није извршила усклађивање физичког стања и књиговодствених вриједности залиха, што није у складу са чланом 3. Правилника о попису;
- Комисија за попис грађевинских објеката, инвентара и опреме, као и друге сталне имовине и Комисија за попис залиха, резервних дијелова и ситног инвентара, није сачинила пописне листе у складу са чланом 18. Правилника о попису, јер није након пописа извршен унос цијена по јединици мјере пописане имовине, нису унесене вриједносне разлике између књиговодственог и стварног стања пописане имовине, већ су само наведени подаци о имовини која је неупотребљива, коју је потребно отписати, расходovati и сл;
- извјештаји пописних комисија нису сачињени у складу са чланом 20. наведеног правилника, јер не садрже упоредни преглед стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза;
- Орган управљања Дома здравља није донио Одлуку о извршеном попису имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године, што није у складу са чланом 21. став (3) Правилника о попису.

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је у потпуности обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност пословања са важећим законима и прописима, што је осим у овој тачки наведено у тачкама: 4., 5., 6.1., 6.2., 6.3. и 6.6. извјештаја.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **донесу или ускладе интерна акта сходно дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и у складу са другом важећом законском и подзаконском регулативом и да се иста примјењују у дијелу који се односи на: прибављање сагласности; радне односе, рачуноводствене политике; екстерну ревизију, писане процедуре; вођење помоћних књига; норматив потрошње горива; контролу књиговодствених исправа и вођење протокола;**
- **попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза.**

4. Набавке

Планом јавних набавки роба и услуга за 2019. годину планиране су набавке у укупној вриједности од 305.178 КМ (без пореза на додату вриједност у даљем тексту: ПДВ). Ревизијом је утврђено да су неке позиције у плану јавних набавки планиране у већем износу у односу на финансијски план за 2019. годину (набавка горива планирана за 125% више у односу на финансијски план).

У складу са Законом о јавним набавкама („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 39/14 у даљем тексту: Закон) Дом Здравља је у току 2019. године провео 23 поступка укупне вриједности од 188.737 КМ (без ПДВ – а) и то:

- 7 поступака по конкурентском захтјеву за достављање понуда у вриједности од 137.131 КМ који се односе: на набавку горива, резервних дијелова, стоматолошког материјала, реагенаса и угља;
- 1 поступак путем Анекс II дио Б у вриједности од 15.194 КМ;
- 15 поступака путем директног споразума у вриједности од 36.412 КМ.

Дом здравља је путем прилагања рачуна у вриједности до 1.000 КМ, извршио набавку роба и услуга у вриједности од 49.042 КМ, од чега је у складу са чланом 6. Закона и чланом 7. Правилника о директном споразуму („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 90/14), требао провести поступак путем директног споразума и закључити уговоре, јер су извршене набавке роба и услуга у вриједности веће од 1.000 КМ, а исте се односе на набавке: услуга текућег одржавања превозних средстава (10.121 КМ), дрва (1.950 КМ) и услуга одржавања медицинске опреме (1.281 КМ).

Осим наведених поступака Дому здравља су у току 2019. године испоручени лијекови и медицински потрошни материјал у износу од 43.048 КМ (а исто је планирано планом јавних набавки) путем централизоване набавке, која је спроведена од стране Фонда.

Ревизијским активностима обухваћени су проведени поступци јавних набавки у вриједности од 149.247 КМ (79%). У оквиру ревидираних поступака јавних набавки нису утврђене друге неусклађености са Законом, осим горе наведених.

Препоручује се директору да обезбиједи да се набавке проводе у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама и чланом 7. Правилника о директном споразуму.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Финансијским планом за 2019. годину који је усвојио Управни одбор 27.12.2018. године, планирани су укупни приходи у износу од 1.796.100 КМ, укупни расходи у износу од 2.156.989 КМ и губитак у износу од 360.889 КМ (ако се искључе трошкови амортизације од 336.000 КМ, онда је планиран губитак од 24.889 КМ).

Укупне приходе чине пословни приходи (1.750.100 КМ) и остали приходи (46.000 КМ). Укупне расходе чине углавном: трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (1.496.800 КМ); трошкови материјала (169.099 КМ); трошкови производних услуга (89.710 КМ); трошкови амортизације (336.000 КМ); нематеријални трошкови (48.200 КМ); трошкови пореза (1.610 КМ) и финансијски расходи (15.100 КМ).

Финансијски план по свом садржају суштински не представља финансијски план, већ план Биланса успјеха, јер су истим планиране обрачунске категорије расхода које не подразумијевају одливе средстава, а истим нису планирана средства за набавку сталних средстава. Финансијски план не садржи приједлоге мјера за измирење репрограмираних обавеза према Министарству финансија Републике Српске и

неизмирених обавеза по основу јавних прихода (пореза и доприноса) као и за покриће непокривеног губитка из ранијих година.

Ревизијским активностима припреме и доношења финансијског плана утврђено је да: Управни одбор није донио Програм рада који обухвата и Финансијски план, како је дефинисано чланом 17. Закона о систему јавних служби и чланом 32. Статута Дома здравља, већ је донио само Финансијски план за 2019. годину; на исти није од Скупштине општине Брод прибавио сагласност, како је дефинисано чланом 19. став (3) Измјене и допуне Закона о систему јавних служби и чланом 18. Статута Дома здравља и није вршио измјену Финансијског плана, иако је на одређеним позицијама било веће извршење у односу на планиране приходе и расходе.

Препоручује се Управном одбору да обезбједи да се донеси Програм рада и прибавља сагласност Скупштине општине Брод на финансијски план, како је дефинисано чланом 17 и 19. Закона о систему јавних служби и заједно са оснивачем и надлежним институцијама предузму активности у вези планирања средстава на име измирења заосталих обавеза из претходних периода.

6. Финансијски извјештаји

Дома здравља је припремио и презентовао финансијске извјештаје у обрасцима који су прописани Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 63/16).

6.1. Биланс успјеха

Извршење Финансијског плана Дома здравља за 2019. годину исказано је у обрасцу Биланс успјеха (Извјештај о укупном резултату) и у истом су исказани укупни приходи од 1.654.981 КМ и мањи су за 141.119 КМ у односу на планиране приходе. Укупни расходи (без амортизације) су исказани у износу од 2.078.791 КМ и виши су за 257.802 КМ у односу на планиране укупне расходе.

6.1.1. Приходи

Пословни приходи су исказани у износу од 1.654.481 КМ, а чине их приходи од продаје учинака и остали пословни приходи. Приходи су исказани у обрачунском периоду у којем су и настали, како је дефинисано МРС 18 – Приходи (параграф 21).

Приходи од продаје учинака су исказани у износу од 1.547.604 КМ, по основу: пружених услуга здравствене заштите за примарни ниво заштите, које финансира Фонд путем дознака (1.194.915 КМ); превоза пацијената на дијализу (21.556 КМ); услуга педијатрије (69.207 КМ); услуга гинекологије (9.786 КМ); пружених услуга и наплаћених средстава партиципације од корисника здравствене заштите (47.484 КМ); пружених услуга неосигураним лицима (85.075 КМ) и других услуга (119.581 КМ).

Према одредбама члана 125. Закона о здравственој заштити и чланова од 6. до 18. Правилника о принципима, условима и критеријима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2019. години („Службени гласник Републике Српске“, број 112/18 и 87/19/) и Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/11, 117/11, 128/11, 101/12, 28/16 и 83/16, 109/17, 115/17, 17/18, 53/18, 59/18, 112/18, 17/19 и 98/19) Дом здравља је 08.02.2019. године закључио са Фондом Уговор о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2019. години у коме је уговорио примарну здравствену заштиту (1.180.115 КМ),

лијекове на рецепт (490.255 KM) и накнаду за санитарски превоз (44.000 KM). Осим наведеног уговора, Дом здравља је закључио и Уговор о пружању услуга консултативно - специјалистичке здравствене заштите из области педијатрије са анексима због измјена броја регистрованих лица (69.707 KM) и Уговор о услугама из гинекологије (9.786 KM).

Приходи од пружања услуга примарне здравствене заштите су признати на основу испостављених 12 фактура према Фонду (1.224.115 KM) и према обрачуноу од стране Фонда којим су уговорена средства умањена за 28.700 KM, због више издатих лијекова на рецепт од уговореног износа и казне од 500 KM. Признавање и исказивање прихода на наведени начин не задовољава бруто принцип, да се приходи и расходи, имовина и обавезе у евиденцијама Дома здравља не пребијају, што није у складу са MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 32). Уговорена и реализована средства на име издавања лијекова на рецепт се не планирају и не исказују у финансијским извјештајима Дома здравља (врши се сторнирање потраживања и прихода), а извршена измјена по коначном обрачуноу негативних ефеката, односно умањење уговорених средстава за више издате лијекове на рецепт није верификовано Анексом уговора. Уговорени приходи из области педијатрије и гинекологије су исказани у укупном износу од 79.493 KM. Приходи по основу партиципације и извршених услуга неосигураним лицима су исказани у укупном износу од 132.559 KM.

Остали пословни приходи у износу од 106.877 KM односе се на: донације (56.442 KM); дознаке од буџета Општине Брод (4.448 KM) приходе од закупа (37.041 KM) и остале приходе (8.946 KM).

Приходи од закупнина у највећем дијелу се односе на приходе по основу Уговора о закупу пословног простора који је 10.06.2013. године дат у закуп ЗУ Апотеке „БФАРМ“ Нови Град. Предметни простор је издат уз уговорену мјесечну закупнину од 2.096 KM на период од годину дана, почев од 10.06.2013. године и обавезу закупопримца да ће вршити плаћања свих припадајућих комуналних трошкова. До завршетка ревизије није закључен Анекс уговора, којим би био дефинисан нови период закупа пословног простора, а исти се и даље користи од стране закупопримца.

Приходи од донација су исказани од вриједности укинутих одложених прихода са рачуна разграничених прихода и донација у складу са MPC 20 - Рачуноводство државних давања и објелодањивања државних помоћи (параграф 17). Дом здравља нема дефинисану рачуноводствену политику у вези државних давања и објелодањивања државних помоћи.

6.1.2. Расходи

Укупни расходи су исказани у износу од 2.451.479 KM, а чине их пословни расходи и финансијски расходи. Ревизијом је утврђено да су укупни расходи више исказани за 3.498 KM, што је детаљније описано у овом пасусу извјештаја.

Пословни расходи су исказани у износу од 2.352.337 KM, а односе се на трошкове: материјала; зарада, накнада зарада и осталих личних расхода; производних услуга, амортизације; нематеријалне и трошкове пореза.

Трошкови материјала су исказани у износу од 190.945 KM, а односе се на трошкове: материјала за израду (101.808 KM), режијског материјала (13.866 KM) и горива и енергије (75.271 KM). Ревизијом је утврђено да су трошкови:

- материјала за израду због погрешног евидентирања више исказани за 17.606 KM, а мање залихе материјала, што је наведено у тачки 6.2.1.2. извјештаја;

- горива због погрешног евидентирања више исказани за 1.656 КМ, а мање трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних примања, јер обрачун накнада трошкова превоза за употребу аутомобила у личној својини за службена путовања, није вршен у складу са чланом 12. став (2) Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“ број 73/10) у висини од 20% цијене од литре горива по пређеном километру, већ је обрачун вршен на основу Одлуке о накнади за кориштење приватног возила у службене сврхе од 15.11.2017. године.

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода су исказани у износу од 1.659.230 КМ, а односе се на трошкове бруто зарада и бруто накнада зарада (1.595.531 КМ) и остале личне расходе (63.699 КМ). Трошкове бруто зарада и бруто накнада зарада чине: бруто зараде и бруто накнаде зарада запослених (1.526.017 КМ) и бруто накнаде члановима управног одбора (2.985 КМ) и бруто накнаде по основу уговора о дјелу (66.529 КМ).

Накнада члановима управних одбора је обрачуната у складу са Одлуком о утврђивању накнаде за рад члановима управног одбора од 29.03.2013. године у висини од 50 КМ мјесечно.

Отпремнине су исплаћене за 2 запослена лица у висини три просјечне плате запослених у области здравства и социјалне заштите, исплаћене у последња три мјесеца прије престанка радног односа. Накнаде за случај смрти исплаћене су у висини двије просјечне плате.

У 2018. години доношењем Закона о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 66/18), измијењен је начин уговарања плата између послодавца и запосленог, повећан је основни лични одбитак, уведен нови модел обрачуна плата и извршен прерачун коефицијената.

У процесу обрачуна трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода запослених ревизијом је утврђено:

- обрачун минулог рада за сваку навршену годину стажа, није вршен у складу са чланом 6. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске, којим је дефинисано да се увећање за сваку навршену годину стажа обрачунава на основну плату, већ је обрачун минулог рада вршен на плату која се састоји од основне плате и свих увећања плате;
- обрачун плате за замјеника директора је вршен на основу Одлуке о именовану замјеника директора Дома здравља (од стране в.д. директора) и дефинисано је да му припада плата у износу од 90% плате директора Дома здравља, која му је и обрачуната и исплаћена, а са истим лицем је такође, 31.08.2018. године закључен Анекс уговора о раду на неодређено вријеме у коме је дефинисана основна плата и утврђен коефицијент за радно мјесто доктора породичне медицине. Одлука о именовану замјеника директора није у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, гдје је дефинисано радно мјесто помоћника и за наведено мјесто чланом 11. став (2) Законом о платама дефинисана је плата помоћника директора од 85% плате директора;
- обрачун плата запосленим лицима на име накнада за дежурства, није вршен у складу са одредбама Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске, у дијелу који се односи на накнаде за дежурства, већ је обрачун накнаде вршен на основу Одлуке о начину организовања дежурстава у Служби хитне медицинске помоћи, накнадама за дежурства и накнадама за рад у секторским амбулантама и Амбуланти

Рафинерије нафте Брод од 23.08.2016. године, која није усклађена са одредбама наведеног закона;

- Одлуком о утврђивању накнаде за рад у амбуланти Рафинерије нафте Брод од 16.09.2019. године, утврђена је накнада докторима у износу од 30 КМ и иста је обрачуната и исплаћена, а наведена одлука није у складу са Законом о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске и Посебним колективним уговором за запослене у области здравства Републике Српске;
- Дом здравља није обрачунао и евидентирао јубиларне награде у 2019. години за запослене који су остварили право на јубиларну награду за 20 година рада код послодавца, што није у складу са чланом 19. Посебног колективног уговора за запослене у области здравства и чланом 33 и 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 106/15), па су по том основу мање исказани остали лични расходи и обавезе за зараде и накнаде за 5.338 КМ. Наведена неправилност се одразила и на исказани губитак текуће године;
- отпремнина у износу од 7.927 КМ по основу споразумног прекида радног односа, је обрачуната и исплаћена, а исто није у складу са чланом 194. Закона о раду, којим је дефинисано да право на отпремнину има радник којем радни однос престаје отказом уговора о раду од стране послодавца, а не на основу споразумног прекида;
- накнада за одвојени живот није обрачуната у складу са чланом 43. Правилника о раду Дом здравља, односно у висини најниже плате у Републици Српској, већ је иста обрачуната и исплаћена у износу од 370 КМ. На наведену накнаду нису обрачунати порез и доприноси што није у складу са чланом 3. Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“ број: 60/15; 5/16; 66/18 и 105/19), чланом 10. Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број 114/17 и 112/19) и чланом 33 и 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, па су по том основу мање исказани остали лични расходи и обавезе за зараде и накнаде за 8.770 КМ. Наведена неправилност се одразила и на исказани губитак текуће године;
- Дом Здравља није интерним актом прописао шта су посебни резултати у раду и на који начин се може остварити увећање плате по основу посебних резултата рада до 20% у мјесецу у којем је те резултате запослено лице остварило.

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 39.523 КМ, а односе се на трошкове: транспортних услуга (13.101 КМ), услуга одржавања (23.680 КМ) и осталих услуга (2.742 КМ).

Трошкови амортизације исказани су у износу од 372.688 КМ, обрачунати су према процијењеном корисном вијеку употребе појединих група некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања и приммијењених стопа за обрачун амортизације.

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 86.512 КМ, а односе се на трошкове: непроизводних услуга (29.722 КМ), репрезентације (2.178 КМ), премије осигурања (2.568 КМ), платног промета (620 КМ) и остале нематеријалне трошкове-негативни ефекти по обрачуну с Фондом (51.424 КМ).

Финансијски расходи исказани су у износу од 99.142 КМ, а односе се углавном на расходе камата по кредитима Фонда и Владе Републике Српске (4.816 КМ) и рјешењима о одгођеном плаћању пореских обавеза (94.287 КМ). Камате за неблаговремено плаћање пореских обавеза се односе на камате по рјешењима Пореске управе Републике Српске о принудној наплати јавних прихода по основу

неизмирених пореских обавеза (46.926 КМ) и по основу рјешења Министарства финансија Републике Српске о одгођеном плаћању пореског дуга (47.361 КМ). Ревизијом је утврђено да су финансијски расходи мање исказани за 4.292 КМ, јер нису евидентирани расходи и друге обавезе по основу дорачунатих камата због неблаговремених исплата на име принудних рјешења од стране Пореске управе Републике Српске о принудној наплати јавних прихода, што није у складу са чланом 34 и 44. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Наведена неправилност се одразила и на исказане друге обавезе и губитак текуће године.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **обрачун минулог рада за сваку навршену годину стажа, обрачун плата и обрачун накнаде за дежурства врши у складу са одредбама Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске;**
- **признавање и обрачун јубиларне награде врши у складу са чланом 19. Посебног колективног уговора за запослене у области здравства;**
- **признавање отпремнина врши у складу са чланом 194. Закона о раду;**
- **обрачун накнаде за одвојени живот врши у складу са чланом 43. Правилника о раду Дом здравља;**
- **евидентирање расхода и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.**

6.1.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха за период 01.01- 31.12.2019. године исказани су пословни приходи од 1.654.481 КМ и пословни расходи од 2.352.337 КМ, као и пословни губитак од 697.856 КМ. Дом здравља је исказао пословне приходе од 500 КМ и финансијске расходе од 99.142 КМ. По наведеним основама исказан је укупан губитак у обрачунском периоду у износу од 796.498 КМ. Ревизијом је утврђено да је укупан губитак мање исказан за 794 КМ (тачка 6.1.2. извјештаја).

6.2. Биланс стања

У обрасцу Биланс стања (Извјештај о финансијском положају) Дома здравља на дан 31.12.2019. године исказана је уравнотежена вриједност активе и пасиве у износу од 5.215.828 КМ. Ревизијом је утврђено да Биланс стања није сачињен у складу са чланом 6. став (3) и (4) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге и друга правна лица и предузетнике, јер је колона 4 (брutto) и 5 (исправка вриједности) за позицију - купци у земљи више исказана за 1.387.434 КМ у односу на исказане позиције у бруто билансу. Исказани износи купаца у земљи (брutto и исправка) нису правилно преузети из бруто биланса пошто не представљају бруто стање купаца и исправке вриједности купаца на крају обрачунског периода, већ исто представља промет (дуговни и потражни) купаца у току године. Због тога је у наведеном обрасцу више за 1.387.434 КМ исказана и бруто и исправка вриједности. Комисија за попис потраживања је пописала стање купаца у земљи у износу од 126.718 КМ, што одговара стању у главној књизи на дан 31.12.2019. године (брutto вриједност и нето вриједност купаца).

6.2.1. Актива

Пословна актива је на дан 31.12.2019. године исказана у износу од 31.367.773 КМ бруто вриједности, 26.151.945 КМ исправке вриједности и 5.215.828 КМ нето вриједности. Чине је стална средства и текућа средства. По налазу ревизије

пословна актива (брutto) и (исправка вриједности) је због погрешног исказивања, више исказана за 1.387.434 КМ, што је образложено у тачки 6.2. извјештаја, а нето вриједност aktive је због неевидентирања мање исказана за 17.606 КМ, што је образложено у тачки 6.2.1.2. извјештаја.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства Дома здравља су на дан 31.12.2019. године исказана у износу 29.838.352 КМ бруто вриједности, 24.763.387 КМ исправке вриједности и 5.074.965 КМ нето вриједности, а чине је нематеријална средства и некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине.

Нематеријална средства исказана су у износу од 52.893 КМ бруто вриједности, 14.325 КМ исправке вриједности и 38.568 КМ нето вриједности. Односе се на остала нематеријална улагања (софтвер).

Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине исказане су у износу 29.785.459 КМ бруто вриједности, 24.749.062 КМ исправке вриједности и 5.036.397 КМ нето вриједности, а чине их: земљиште (63.011 КМ); грађевински објекти (4.683.438 КМ) и постројења и опрема (289.948 КМ).

Повећање вриједности наведених позиција извршено је по основу нових улагања и донација, а смањење по основу обрачунатих трошкова амортизације и продаје. У току 2019. године промјене се односе на: набавку опреме из властитих средстава (3.779 КМ) и донација опреме (141.962 КМ). Скупштина Општине Брод је донирала Дому здравља путнички аутомобил (102.205 КМ) и UZ color dopler (39.757 КМ). Донирана вриједност средстава је евидентирана у корист разграничених прихода и примљених донација, а обрачун трошкова амортизације за наведену донацију и донације из претходних обрачунских периода евидентиран је у корист прихода од донација, припадајуће исправке вриједности и трошкова амортизације од 56.442 КМ. Дом здравља није донио рачуноводствену политику којом би дефинисао примјену захтјева МРС 20 - Рачуноводствено обухватање државних давања и објелодањивање државне помоћи.

Скупштина општине Брод је 31.10.2018. године донијела Одлуку којом је Дому здравља дала на управљање, коришћење и одржавање предметне објекте (зграда 1 и зграда 2 са припадајућим објектима од број 3 до броја 18 на катастарској парцели означеној као к.п. број 926, површине 14 930 м², уписана у лист непокретности број 2303, к.о.о Брод), који су у својини Општине, без накнаде, ради обављања регистроване дјелатности. У члану 5. наведене одлуке је дефинисано да ће начелник Општине Брод и директор Дома здравља закључити Уговор којим ће детаљније бити регулисана права и обавезе уговорених страна. До завршетка ревизије уговор није закључен. Имовина је евидентирана у пословним књигама Дома здравља, а на основу датих информација за потребе ревизије наведена имовина није евидентирана у књигама Општине Брод.

Препоручује се директору да обезбједи да се закључи уговор са оснивачем о датој имовини на управљање и коришћење, предузму активности у вези исте и признавање имовине врши у складу са захтјевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема.

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства су на дан 31.12.2019. године исказана у износу 1.529.421 КМ бруто вриједности, 1.388.558 КМ исправке вриједности и 140.863 КМ нето вриједности, а чине их: залихе материјала (956 КМ), краткорочна потраживања (126.718 КМ) и готовински еквиваленти и готовина (13.189 КМ).

Залихе материјала се односе на залихе ауто гума. Ревизијом је утврђено да су залихе материјала мање исказане за 17.606 КМ, а трошкови материјала више. Наведена неправилност се одразила и на исказани губитак текуће године. Дом здравља признавање и вредновање залиха материјала није вршио у складу са захтјевима МРС 2 - Залихе и чланом 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, којим је дефинисано да се залихе у оквиру финансијског књиговодства исказују на рачунима групе – залихе материјала, а трошење истих залиха исказује на одговарајућим рачунима у оквиру расхода, већ је набавку свих залиха материјала евидентирао у финансијском књиговодству у оквиру расхода. Дом здравља није донио рачуноводствену политику којом би дефинисао одмјеравање залиха, методе обрачуна излазне вриједности залиха, признавање расхода и објелодањивање, што није у складу са захтјевима МРС 2 – Залихе.

Краткорочна потраживања, пласмани и готовина су исказани у износу 1.527.341 КМ бруто вриједности, 1.387.434 КМ исправке вриједности и 139.907 КМ нето вриједности, а чине их: краткорочна потраживања, готовински еквиваленти и готовина.

Краткорочна потраживања су исказана у износу 1.514.152 КМ бруто вриједности, 1.387.434 КМ исправке вриједности и 126.718 КМ нето вриједности. Ревизијом је утврђено да бруто вриједност и исправка вриједности краткорочних потраживања нису исказане као што су исказане вриједности у билансу стања на дан 31.12.2019. године, што је наведено у тачки 6.2. извјештаја. Потраживања углавном чине потраживања од Фонда по основу пружања здравствених услуга осигураним лицима (89.348 КМ) и потраживања по основу комерцијалних услуга, закупа имовине и других услуга (37.370 КМ).

Потраживања од Фонда су призната и исказана по основу Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2019. години и по основу мјесечних фактура у висини 1/12 од уговореног износа и усаглашавања потраживања која су резултат обрачуна од стране Фонда (сходно обрачуна сторнирани су приходи и потраживања по основу „ризика прекорачења“ лијекова издатих на рецепт у износу од 28.700 КМ). Фактурисана вриједност извршених услуга које Дом здравља пружа у оквиру примарног нивоа здравствене заштите представља изведену вриједност која проистиче из одредби наведеног уговора и усаглашавања (тачка 6.1.1. извјештаја). Рачуноводственим политикама Дома здравља нису дефинисане специфичности из финансијских и обрачунских односа са Фондом.

Дом здравља није признао потраживања по основу рефундација накнада плата од фондова социјалног осигурања, јер нису уплаћени порези и доприноси, односно нису стечени услови за подношење захтјева за рефундацију и признавање потраживања и прихода. Наведена информација није објелодањена у Напоменама уз финансијске извјештаје за 2019. годину.

Готовина је исказана у износу од 13.189 КМ, а чине је новчана средства на рачунима код пословних банака (12.349 КМ) и готовина у благајни (840 КМ). Ревизијом је утврђено да дневник благајне није закључиван на крају сваког дана у којем је било промјена у благајни, сходно члану 11. став (8) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и да готовина наплаћена, у службама Дома здравља по основу извршених услуга корисницима здравствене заштите (партиципација) и других видова услуга, у износу која није прелазила 200 КМ и која је прелазила 200 КМ, није уплаћивана на благајну истог радног дана (а најкасније наредног радног дана или у року од пет радних дана), што није у складу са чланом 8. став (1) и (2) Уредбе о

условима и начину плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске“, број 86/12 и 10/14).

Препоручује се директору да обезбједи да се:

- **евидентирање залиха врши у складу са чланом 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица;**
- **полог наплаћених средстава у благајну по основу извршених услуга корисницима здравствене заштите и другим корисницима (партиципација и сл.), као и благајничко пословање врши у складу са чланом 8 и 11. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.**

6.2.2. Пасива

Пословна пасива је на дан 31.12.2019. године исказана у износу од 5.215.828 КМ, а чини је: капитал; резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи и обавезе. По налазу ревизије пословна пасива је због неевидентирања мање исказана за 17.606 КМ (образложено у тачки 6.1.2. извјештаја).

6.2.2.1. Капитал

У Билансу стања на дан 31.12.2019. године исказан је капитал у износу од 1.786.376 КМ, а исти чине: основни капитал (9.748.437 КМ), ревалоризационе резерве (527.181 КМ) и губитак до висине капитала (8.489.242 КМ).

Основни капитал није усклађен са Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о усклађивању организације и пословања Дома здравља од 15.12.2011. године и Рјешењем о регистрацији код Округног привредног суда у Добоју од 10.02.2012. године, јер Дом здравља није извршио усклађивање пословних евиденција основног капитала (9.748.437 КМ) са уписаним капиталом у регистру Привредног суда (основни капитал оснивача је уписан у износу од 2.000 КМ), како је дефинисано чланом 46. Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 67/13 и 15/16). Ревизији није презентована књиговодствена исправа о формирању и промјенама на основном капиталу у ранијим обрачунским периодима (у току 2019. године није било промјена) осим Рјешења Основног суда у Добоју од 12.02.2002. године (у коме је наведено да укупан улог оснивача чине сва основна, обртна и новчана средства по завршном рачуну на дан 31.12.1998. године) као и горе поменуте одлуке и рјешења.

Ревалоризационе резерве се односе на резерве по основу ревалоризације некретнина, постројења и опреме у ранијем периоду (1994. године). У односу на претходне године износ је непромијењен, јер није вршено укидање ревалоризационих резерви, односно ревалоризација није вршена довољно редовно, како би се обезбједило да се књиговодствена вредност битно не разликује од вредности до које би се дошло коришћењем фер вредност на крају извештајног периода. Дом здравља није донио рачуноводствену политику којом би дефинисао, начин одмјеравања после признавања некретнина, постројења и опреме, како је дефинисано захтјевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграфи 29, 31 и 34).

Губитак до висине капитала чине: губитак ранијих година (7.692.744 КМ) и губитак текуће године (796.498 КМ). Према МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 41 и 42), грешке се могу појавити везано за признавање, одмјеравање, презентацију или обелодањивање елемената финансијских извјештаја. Дом здравља је у току 2019. године имао ефекте исправке грешака из претходних периода, јер није признао и објелоданио расходе по основу обрачунатих камата, трошкова поступка и припадајуће обавезе по основу рјешења

које је 19.04.2016. године донијело Министарство финансија Републике Српске о одгођеном плаћању пореског дуга и 23.04.2019. године Закључак о исправци грешке наведеног рјешења, као и рјешења Пореске управе Републике Српске о принудној наплати јавних прихода (пореза и доприноса). По наведеним основама Дом здравља није исказао тачно финансијске извјештаје претходне године, па је по том основу губитак ранијих година и припадајуће обавезе мање исказао у износу од 169.060 КМ, а губитак те текуће године (2018) и припадајуће обавезе мање за 64.772 КМ.

Наведеним рјешењем и закључком о исправци грешке Министарства финансија Републике Српске, а на основу Закона о одгођеном плаћању пореског дуга („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15) одгођено је Дому здравља плаћање пореског дуга по основу јавних прихода (2 мјесеца из 2013 и 10 мјесци из 2014) на период од 60 мјесечних ануитета уз грејс период од једне године у укупном износу главног дуга од 448.249 КМ и обрачунатом каматом од 212.261 КМ до коначне отплате дуга (први ануитете 04.08.2017. године а посљедњи 04.07.2022. године). У тачки 4. наведеног рјешења је наведено да у случају непридржавања рокова и услова од стране пореског обвезника, доносилац рјешења и Пореска управа ће поступити сагласно члану 10. Закона о одгођеном плаћању пореског дуга, односно у случају да се не придржавају услови и рокови, биће укинута донесено рјешење. До завршетка ревизије Дом здравља није измирио ни један ануитет по наведеном рјешењу, а ревизији није презентована документација да је исто укинута. На основу наведеног репрограма у главној књизи Дома здравља извршено је евидентирање на тај начин, да је умањена обавеза за зараде и накнаде зарада за износ од 428.817 КМ и иста је исказана на позицији осталих дугорочних обавеза, а није евидентиран трошак по основу камата као и припадајућа обавеза.

Осим наведеног репрограма донешено је више Рјешења о принудној наплати новчаних потраживања по основу неизмирених пореских обавеза Дома здравља (неизмирене обавезе нису обухваћене репрограмом), тј. извршењем на новчаним средствима Дома здравља. На основу донесених рјешења није вршена принудна наплата средстава, односно извршење на новчаним средствима, већ је Дом здравља плаћао обавезе у складу са расположивим средствима на рачунима код пословних банака.

За извршене корекције грешке из претходног периода, нису извршене корекције упоредних података презентованих у Билансу стања на дан 31.12.2019. године (претходна година) на начин како је дефинисано захтјевима MPC 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 42. а.), јер је исправка материјално значајне грешке у потпуности извршена на губитку текуће године и обавезама за зараде и накнаде зарада, умјесто на губитку текуће године, губитку ранијих година и другим обавезама и исто није на адекватан начин објелодањено, што је наведено у тачки б.б. извјештаја.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **усагласи вриједност капитала у пословним евиденцијама са исказаним вриједностима у оснивачком акту и судском регистру;**
- **признавање расхода и обавеза врши у периоду настанка истих;**
- **исказивање материјално значајне грешке у финансијским извјештајима, врши у складу са захтјевима MPC 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.**

6.2.2.2. Резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи

Разграничења, одложене пореске обавезе и разграничени приходи су исказани у износу од 315.351 KM, а односе се на разграничене приходе и примљене донације, које су исказане у ранијим обрачунским периодима и у току 2019. године (141.962 KM). Наведена позиција је призната у складу са захтјевима MPC 20 - Рачуноводство државних давања и објелодањивања државних помоћи, а исто није објелодањено у Напоменама (тачка 6.6. извјештаја).

6.2.2.3. Обавезе

Обавезе су исказане у износу од 3.114.101 KM, а чине их дугорочне обавезе и краткорочне обавезе. Ревизијом је утврђено да су краткорочне обавезе због неевидентирања мање исказане за 18.400 KM (тачка 6.1.2. извјештаја).

Дугорочне обавезе су исказане су у износу од 583.596 KM, а чине их дугорочне обавезе према повезаним правним лицима и остале дугорочне обавезе.

Дугорочне обавезе према повезаним правним лицима су исказане у износу од 49.439 KM, а односе се на обавезе по основу задуживања Дома здравља код Фонда. Дом здравља је у ранијем периоду закључио Уговор о зајму, којим је Фонд (зајмодавац) дозначио средства у виду зајма Дому здравља (зајмопримац), а на основу Анекса II Уговора о зајму од 30.05.2018. године регулисан је међусобни однос позајмљених средстава у износу од 124.172 KM, са роком отплате од 10 година са укљученим грејс периодом од 12 мјесеци, а преостали износ од 49.439 KM ће бити измирен под условима под којима зајмодавац, буде измиривао остатак дуга према Влади Републике Српске. На дан билансирања стање укупног дуга према Фонду у износу од 117.384 KM, је класификовано и то дио од 105.341 KM као дугорочне обавезе, а дио од 12.043 KM као дио дугорочних финансијских обавеза који за плаћање доспијева у периоду од годину дана.

Остале дугорочне обавезе су исказане у износу од 534.157 KM, а односе се на дугорочне обавезе према Фонду по основу зајма (105.341 KM) и дугорочне обавезе по основу Рјешења које је донијело Министарство финансија Републике Српске о одгођеном плаћању пореског дуга, којим је одгођено плаћање пореског дуга по основу јавних прихода у износу од 428.816 KM (тачка 6.2.2.1. извјештаја).

Краткорочне обавезе су исказане у износу од 2.530.505 KM а чине их обавезе: краткорочне финансијске; из пословања; на зараде и накнаде зарада; друге обавезе и обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине.

Краткорочне финансијске обавезе су исказане у износу од 12.043 KM и исте се односе на дио дугорочних финансијских обавеза који за плаћање доспијева у периоду од годину дана.

Обавезе из пословања су исказане у износу од 59.820 KM, а чине их обавезе према правним лицима за набавку роба и услуга.

Обавезе на зараде и накнаде зарада су исказане у износу од 1.987.406 KM, а односе се на неплаћене обавезе на име зарада и накнада зарада из 2019. године (551.272 KM) и обавезе из ранијих периода (1.436.134 KM). Обавезе из 2019. године односе се на обавезе за нето плату за новембар и децембар 2019. године и обавезе за порезе и за допринос за свих 12 мјесеци из 2019. године. Ревизијом је утврђено да су обавезе за зараде и накнаде зарада због неевидентирања мање исказане за 14.108 KM, што је наведено у тачки 6.1.2. извјештаја.

Друге обавезе су исказане у износу од 374.697 KM и односе се на обавезе по основу: камата и трошкова финансирања (276.145 KM); обавезе према запосленима (9.000 KM); обавезе према члановима управног одбора (300 KM); обавезе према физичким лицима и накнадама по уговорима (6.650 KM) и остале обавезе (82.602 KM).

Ревизијом је утврђено да су друге обавезе мање исказане за 4.292 КМ (тачка 6.1.2. извјештаја).

Обавезе по основу камата и трошкова финансирања се односе на обавеза на име камата по рјешењима Пореске управе Републике Српске о принудној наплати јавних прихода по основу неизмирених пореских обавеза (161.690 КМ) и по основу камата по основу рјешења Министарства финансија Републике Српске о одложеном плаћању пореског дуга (114.455 КМ). Осим наведених обавеза по основу трошкова камата исказане су и остале обавезе на име трошкова поступка према рјешењима Пореске управе Републике Српске о принудној наплати јавних прихода по основу неизмирених пореских обавеза (74.727 КМ) и обавезе по основу трошкова поступка према рјешењу Министарства финансија Републике Српске о одложеном плаћању пореског дуга (7.875 КМ). Шире објашњене у тачки 6.2.2.1. извјештаја.

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине су исказане у износу од 96.539 КМ и односе се углавном на обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине (84.684 КМ) и остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине (11.232 КМ). Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине се односе на обавезе за порез и доприносе на накнаде за управни одбор и накнаде на име уговора о дјелу из ранијих година (57.406 КМ) као и за наведене обавезе по истом основу за 2019. годину (27.278 КМ).

У периоду од 01.01. до 28.02.2020. године плаћене су краткорочне обавезе у износу од 240.701 КМ (обавезе за лична примања 190.694 КМ, обавезе из пословања 25.178 КМ и друге обавезе 24.829 КМ).

6.2.3. Ванбилансна евиденција

У Билансу стања на дан 31.12.2019. године није исказана ванбилансна актива и пасива, јер у току 2019. године није било пословних догађаја који су захтијевали евидентирање у складу са чланом 62 и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.3. Биланс токова готовине

У Билансу токова готовине (Извјештај о токовима готовине) на дан 31.12.2019. године исказани су укупни приливи готовине из пословних активности у износу од 1.537.882 КМ и одливи готовине из пословних активности у износу од 1.527.836 КМ, што је резултирало нето приливом готовине у износу од 10.046 КМ. Готовина на почетку периода од 3.143 КМ и нето прилив готовине на дан 31.12.2019. године од 10.046 КМ, дају салдо готовине на крају обрачунског периода у износу од 13.189 КМ, што одговара исказаној позицији готовине у Билансу стања на дан 31.12.2019. године.

Ревизијом је утврђено да су више за 43.047 КМ исказани приливи и одливи готовине из пословних активности, јер прилив и измирење обавеза према добављачима за стратешки материјал, није проведено преко трансакционих рачуна, што није у складу са чланом 2 и 28. Закона о унутрашњем платном промету („Службени гласник Републике Српске“, број 52/12) па исказани приливи и одливи готовине из пословних активности нису сачињени у складу са захтјевима МРС 7 - Извјештај о токовима готовине (параграф 14 и 43) којим је дефинисано да се трансакције које не захтијевају употребу готовине или еквивалената готовине, искључују из извештаја о токовима готовине. Такве трансакције се обелодањују на неком другом месту у финансијским извештајима, на начин којим се пружају све важне информације о тим активностима.

Такође, мање су исказани одливи готовине из активности инвестирања (одливи по основу куповине нематеријалних средстава, некретнина, постројења, опреме од 5.025 KM), а више одливи готовине из пословних активности, што није у складу са захтјевима MPC 7 - Извјештај о токовима готовине (параграф 16) као и одливи готовине из активности финансирања (одливи по основу дугорочних зајмова од 6.788 KM), а више одливи готовине из пословних активности, што није у складу са захтјевима MPC 7 - Извјештај о токовима готовине (параграф 17).

Биланс токова готовине није припремљен у складу са захтјевима MPC 7 - Извјештај о токовима готовине (параграф 10.,14.,16.,17 и 43) и одредбама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (члан 10., 11., 14 и 17.) јер исти не приказује стварне приливе и одливе готовине по намјенама.

Препоручује се директору да обезбједи да се Биланс новчаних токова сачињава у складу са захтјевима MPC 7 - Извјештај о токовима готовине и одредбама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.4. Временска неограниченост пословања

Дом здравља је у складу са захтјевима MPC 1 – Презентација финансијских извјештаја, објелоданио у Напоменама уз финансијске извјештаје да ће наставити своје пословање у складу са начелом сталности пословања и поред показатеља у финансијским извјештајима о неизмиреним обавезама из ранијих периода и текуће године, као и оствареном губитку ранијих година и текуће године. У Напоменама је наведено да је управа Дома здравља процијенила да ће установа наставити пословати у временски неограниченом периоду, јер је чињеница да је пословање Дома здравља од јавног и општег интереса за локалну заједницу, па исто може представљати реалну претпоставку сталности пословања.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према достављеним информацијама за потребе ревизије од стране Дома здравља, на дан 31.12.2019. године, против Дома здравља се не воде судски спорови, нити је покренуо судске спорове.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2019. годину сачињене су и Напомене за период 01.01 - 31.12.2019. годину, које пружају информације о Дому здравља и примјенењеним прописима за израду годишњег обрачуна, али исте не задовољавају захтјеве MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја и осталих Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања, јер нису објелодањене информације:

- према захтјевима MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 17. б.) које се односе на примјенењене рачуноводствене политике и рачуноводствену основу, на начин који обезбеђује, релевантне, поуздане и разумљиве информације;
- према захтјевима MPC 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 73. а, б, ц, д и 79. б) које се односе на: основе за мјерење, коришћене за одређивање бруто књиговодствене вриједности; коришћене методе амортизације; коришћени користан век трајања или стопе амортизације; усклађивање књиговодствене

вриједности на почетку и на крају периода које показују сва повећања и смањења, као и структуру сталних средстава која се и даље користе, али им је књиговодствена вриједност нула;

- о доспијећу обавеза по дугорочном зајму у складу са захтјевима MPC 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 61.);
- о новчаним токовима који произилазе из пословних активности, инвестиционих активности и активности финансирања, према захтјевима MPC 7 – Извјештај о токовима готовине (параграф 10., 14., 16., 17 и 50.);
- у вези са државним давањима и методама презентације у финансијским извјештајима, према захтјевима MPC 20 - Рачуноводствено обухватање државних давања и објелодањивање државне помоћи (параграф 39. а и б.);
- о материјално значајним грешкама у складу са захтјевима MPC 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 42. а и 49. а и б.).

Препоручује се директору да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације у складу са захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Ревизијски тим

Станојка Вучетић, с. р.

Невена Малишановић, с. р.